

13 Αυγούστου 2020

Άγιος Πορφύριος Κausοκαλυβίτης: Περί της Θείας Πρόνοιας

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Αγ. Πορφύριος Κausοκαλυβίτης

Τοιχογραφία Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου

Είναι ασύλληπτη η γνώση του Θεού απ' το δικό μας νου. Είναι άπειρη, περιλαμβάνει όλα τα όντα, ορατά και αόρατα, έσχατα και αρχαία. Τα γνωρίζει ο Θεός όλα με ακρίβεια, σε όλο το βάθος και το πλάτος τους. Ο Κύριος γνωρίζει εμάς, πριν γνωρίσουμε εμείς τον εαυτό μας. Γνωρίζει τις διαθέσεις μας και την παραμικρή μας σκέψη, τους λογισμούς, τις αποφάσεις μας, πριν να τις πάρουμε.

Αλλά και προ της συλλήψεώς μας και προ καταβολής κόσμου μας γνώριζε καλά. Γιαυτό ο Δαβίδ θαυμάζει και φωνάζει: (ΛΟΓΟΙ ΟΝΤΩΝ)

«Κύριε, εδοκίμασάς με και έγνωσ με ...»

Το Πνεύμα το Άγιον εισχωρεί παντού. Γιαυτό εκείνος που εμφορείται υπό του Αγίου Πνεύματος έχει και αυτός τη γνώση του Θεού. Γνωρίζει το παρελθόν, το παρόν, το μέλλον.

Του τα φανερώνει το Άγιον Πνεύμα. Τίποτα δεν είναι άγνωστο στον Θεό απ' τις πράξεις μας, αλλά γράφονται όλα. Γράφονται κι όμως δεν γράφονται. Γεννιούνται και υπάρχουν, αλλά δεν γεννιούνται. Αυτό που ξέρετε εσείς τώρα, το ξέρει ο Θεός προ καταβολής κόσμου. Σας θυμίζω αυτό που λέει ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος στην Ευχή προ της Θείας Μεταλήψεως.

Ακούστε: «Το μεν ακατέργαστόν μου έγνωσαν οι οφθαλμοί Σου· επί το βιβλίον δε Σου και τα μήπω πεπραγμένα γεγραμμένα Σοι τυγχάνει». (ΛΟΓΟΙ ΟΝΤΩΝ)

Αυτά τα λόγια κάποιοι τα παρεξηγούν και τα μπερδεύουν. «Αφού ο Θεός τα έχει όλα γραμμένα, έχομε μοίρα, λένε, έχομε τύχη, έχομε πεπρωμένο. Άρα ήταν γραμμένο και πεπρωμένο να κάνεις, για παράδειγμα, φόνο· σε είχε προορίσει γι' αυτό ο Θεός». Θα μου πεις:

«Αν είναι γραμμένο ότι εγώ επρόκειτο να σκοτώσω εσένα, είμαι εγώ υπεύθυνος ή ανεύθυνος; Αφού και τα «μήπω πεπραγμένα γεγραμμένα Σοι τυγχάνει», γιατί να είμαστε υπεύθυνοι οι άνθρωποι; Τώρα πες μου εσύ, που λείεις ότι ο Θεός είναι αγαθός, γιατί το έγραφε και δεν με απέτρεπε να το κάνω;».

Εδώ είναι το μυστήριο. Ο Θεός εν τη παντοδυναμία Του και παγγνωσία Του γνωρίζει τα πάντα, και τα μέλλοντα να συμβούν, αλλά δεν είναι Εκείνος υπαίτιος για το κακό. Ο Θεός προγνωρίζει αλλά δεν προορίζει. Για τον Θεό δεν υπάρχει παρελθόν, παρόν και μέλλον. Όλα είναι γυμνά και τετραχηλισμένα ενώπιόν Του. Πως το λέει ο απόστολος Παύλος;

«Πάντα δε γυμνά και τετραχηλισμένα τοις οφθαλμοίς Αυτού». Ως παντογνώστης γνωρίζει και το αγαθό και το κακό. Συνεργάζεται με το αγαθό ως φύσει αγαθός και είναι ξένος του κακού. Αφού είναι ξένος του κακού, πώς είναι δυνατόν να μας προορίζει γι' αυτό; Ο Θεός εδημιούργησε τα πάντα καλά λίαν και έδωσε σε όλα αγαθό άγιο προορισμό.

Το κακό είναι πρόβλημα, το οποίο η θρησκεία μας το εξηγεί μ' ένα θαυμάσιο τρόπο, που καλύτερος δεν υπάρχει. Η εξήγηση που του δίνει είναι η εξής: Το κακό υπάρχει και προέρχεται απ' τον διάβολο. Μέσα μας έχομε και το κακό πνεύμα και

το αγαθό πνεύμα και μάχονται αλλήλους. «Ή γαρ τον ένα μισήσει και τον έτερον αγαπήσει ή ενός ανθέξεται και του ετέρου καταφρονήσει· ου δύνασθε Θεώ δουλεύειν και μαμωνά». Μέσα μας δηλαδή γίνεται πάλη μεταξύ καλού και κακού. Σ' αυτήν όμως την πάλη ο άνθρωπος είναι ελεύθερος ν' αποφασίσει τι θα διαλέξει. Άρα δεν είναι ο Θεός που προορίζει κι αποφασίζει αλλά η ελεύθερη βούληση του ανθρώπου.